

Konceptje psychoterapii – nurty, szkoły i metody

Concepts of psychotherapy – trends, schools and methods

Kierunek studiów	Psychologia
Rok i semestr studiów	Rok II/ Semestr IV
Poziom kształcenia	Studia I stopnia
Profil kształcenia na kierunku	Ogólnoakademicki
Moduł kształcenia dla przedmiotu	Kierunkowy
Nazwa specjalizacji (jeśli przedmiot specjalizacyjny)	-
Status przedmiotu	Obligatoryjny

Forma zajęć	Liczba godzin		ECTS	Forma zaliczenia	Waga
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne			
Wykład	30	16	3	Egzamin	100%
Razem za zajęcia dydaktyczne	30	16			
Praca własna studenta	25	39			
Ogółem	75	75			

Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Przedstawienie studentom podstawowych paradygmatów i modalności psychoterapii oraz ich charakterystycznych technik terapeutycznych.
2.	Przedstawienie studentom głównych ścieżek rozwoju psychoterapii jako obszaru wiedzy i praktyki.
3.	Przedstawienie studentom głównych elementów i dynamiki procesu psychoterapii.

Efekty uczenia się

WIEDZA			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student zna i rozumie)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
W1	Student zna podstawowe elementy procesu psychoterapii, od zawarcia do rozwiązania kontraktu, w ujęciu najważniejszych nurtów psychoterapeutycznych.	Ps_WG12_Lic Ps_WG13_Lic Ps_WK01_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.
W2	Student rozumie zróżnicowane sposoby ujęcia psychopatologii, objawów zaburzeń psychicznych i procesu ich leczenia w psychoterapii w perspektywie poszczególnych paradygmatów i nurtów.	Ps_WG11_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte i otwarte (z zakresu konceptualizacji przypadku).
W3	Student rozumie podstawowe konteksty i modalności procesu psychoterapeutycznego oraz wagę, jaką kładą na nie najważniejsze nurty psychoterapeutyczne.	Ps_WK04_Lic Ps_WG03_Lic Ps_WG13_Lic	Egzamin pisemny – pytania zamknięte.

UMIEJĘTNOŚCI			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student potrafi)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
U1	Student potrafi wskazać na i opisać miejsce zróżnicowanych nurtów psychoterapii w siatce usług zdrowia psychicznego i innych usług zdrowotnych, rozpoznając ich obszary aplikacji, mocne strony i ograniczenia.	Ps_UO01_Lic	Egzamin pisemny – pytania otwarte.
U2	Student potrafi wyjaśniać objawy psychopatologiczne oraz zjawiska w procesie psychoterapeutycznym przez pryzmat poszczególnych nurtów terapeutycznych.	Ps_UW03_Lic	Egzamin pisemny – pytania otwarte (z zakresu konceptualizacji przypadku).
U3	Student potrafi identyfikować rzetelną wiedzę naukową z zakresu psychoterapii i odróżniać ją od pseudonaukowych treści.	Ps_UU01_Lic	Egzamin pisemny – pytania otwarte.

KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
L.p.	Efekty przedmiotowe (Student jest gotów do)	Odniesienie do efektów kierunkowych	Metody weryfikacji efektów uczenia się
K1	Student jest gotów do rozwoju profesjonalnego w zakresie świadomie wybranej modalności/nurtu psychoterapii.	Ps_KK03_Lic	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).

K2	Student jest gotów do przyjęcia nieoceniającej, wyrozumiałej postawy wobec osób cierpiących na zaburzenia psychiczne lub wykazujących objawy psychopatologiczne.	Ps_KO04_Lic Ps_KR01_Lic	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).
K3	Student jest gotów do uznania naukowych podstaw psychoterapii jako niezbędnego fundamentu dla praktyki oraz dysseminacji trafnych informacji na temat psychoterapii jako gałęzi nauki psychologicznej.	Ps_KK03_Lic	Aktywność na zajęciach (dyskusja, debata, pytania i odpowiedzi).

Treści kształcenia

L.p.	Treść kształcenia (tematyka zajęć)	Liczba godzin	
		Wykład	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Definicja i zakres psychoterapii. Psychoterapia a inne relacje pomagania. Obszary zastosowania psychoterapii. Zakres odpowiedzialności i możliwości psychoterapeuty. Psychoterapia w kontekście prawa i społeczeństwa.	3	1
2.	Historia psychoterapii i badań nad psychoterapią. Okres przednaukowy, rozwój relacji pomagania w XVIII w., rozwój psychoanalizy, pierwsze badania nad psychoterapią, współczesny status empiryczny.	3	1
3.	Konteksty i proces psychoterapii indywidualnej. Instytucje i placówki, klienci i zgłaszane problemy, formy pracy. Transteoretyczny model procesu psychoterapii.	3	1
4.	Psychoterapia psychodynamiczna. Kontekst kulturowo-historyczny. Założenia dotyczące rozwoju człowieka, osobowości i psychopatologii. Diagnoza na potrzeby psychoterapii w kontekście psychoterapii psychodynamicznej. Proces terapeutyczny – rola terapeuty i klienta, relacja terapeutyczna. Charakterystyczne techniki. Efektywność i współczesny status – przegląd reprezentatywnych badań.	3	2
5.	Psychoterapia poznawczo-behawioralna. Kontekst kulturowo-historyczny. Założenia dotyczące rozwoju człowieka, osobowości i psychopatologii. Diagnoza na potrzeby psychoterapii w kontekście psychoterapii behawioralnej i poznawczo-behawioralnej. Proces terapeutyczny – rola terapeuty i klienta, relacja terapeutyczna. Charakterystyczne techniki poznawcze i behawioralne. Efektywność i współczesny status – przegląd reprezentatywnych badań.	3	2
6.	Psychoterapia poznawczo-behawioralna trzeciego nurtu – terapia schematów, terapia dialektyczno-behawioralna, terapia akceptacji i zaangażowania. Podstawowe założenia i różnice względem klasycznej psychoterapii poznawczo-behawioralnej. Charakterystyczne techniki. Przegląd badań na temat efektywności. Krótkoterminowe protokoły poznawczo-behawioralne w praktyce – prezentacja przykładów.	5	4
7.	Psychoterapia humanistyczno-egzystencjalna. Założenia dotyczące rozwoju człowieka, osobowości i psychopatologii. Diagnoza na potrzeby psychoterapii w kontekście psychoterapii humanistyczno-egzystencjalnej. Proces terapeutyczny – rola terapeuty i klienta, relacja terapeutyczna. Charakterystyczne techniki. Efektywność i współczesny status – przegląd reprezentatywnych badań.	3	2
8.	Psychoterapia online – definicja, warianty i konteksty zastosowania. Przegląd przykładowych protokołów terapii online. Postawy terapeutów i klientów względem psychoterapii online. Efektywność w porównaniu do tradycyjnej psychoterapii – przegląd badań empirycznych. Wyzwania i dalsze kierunki rozwoju usług zdrowia psychicznego.	3	1
9.	Mity i błędne założenia nt. psychoterapii. Naukowo zdyskredytowane psychoterapie. Szkodliwość psychoterapii – definicja, dostępne badania. Dalsze kierunki badań nad psychoterapią.	2	1
10.	Praca własna psychoterapeuty w kontekście głównych nurtów psychoterapii. Obszary specjalizacji. Kompetencje merytoryczne i interpersonalne. Współczesne prawne regulacje zawodu psychoterapeuty w Polsce i w kontekście międzynarodowym.	2	1
Razem		30	16

Metody kształcenia

Forma zajęć	Metody kształcenia
Wykład	Wykład informacyjny z prezentacją multimedialną, analiza przypadków, reprezentatywnych badań empirycznych, dyskusja, debata.

Warunki zaliczenia

Sposób zaliczenia	Wagi (%)
	Warsztaty
Egzamin pisemny - pytania zamknięte jednokrotnego wyboru + pytania otwarte	95%

Aktywność w trakcie zajęć	5%
Razem	100%

Rozliczenie pracy własnej studenta

L.p.	Czynności w ramach pracy własnej	Szacowana liczba godzin	
		Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1.	Lektura obowiązkowa	10	24
2.	Przygotowanie do egzaminu	15	15
Razem		25	39

Literatura obowiązkowa

1.	Consoli, A. J., Beutler, L. E., & Bongar, B. (Eds.). (2016). <i>Comprehensive textbook of psychotherapy: Theory and practice</i> . Oxford University Press.
2.	Dudley, R., Kuyken, W., Padesky, C. A. (2024). <i>Konceptualizacja w terapii poznawczo-behawioralnej: jak opracowanie przypadku oparte na współpracy pomaga w prowadzeniu skutecznej terapii</i> . Edra Urban & Partner.
3.	Caligor, E., Clarkin, J. F., Kernberg, O., Yeomans, F. E. (2023). <i>Psychoterapia psychodynamiczna patologii osobowości: leczenie self i funkcjonowania interpersonalnego</i> . Krakowskie Centrum Psychodynamiczne.

Literatura uzupełniająca

1.	Smith, M. L., & Glass, G. V. (1977). Meta-analysis of psychotherapy outcome studies. <i>American Psychologist</i> , 32(9), 752.
2.	Leichsenring, F., & Rabung, S. (2008). Effectiveness of long-term psychodynamic psychotherapy: A meta-analysis. <i>Jama</i> , 300(13), 1551-1565.
3.	Shedler, J. (2022). That was then, this is now: Psychoanalytic psychotherapy for the rest of us. <i>Contemporary Psychoanalysis</i> , 58(2-3), 405-437.

Inne materiały dydaktyczne

1.	
2.	
3.	